

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Generelle regler om bortskaffelse af kemikalieaffald er givet ved miljøministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 17. marts 1976, udstedt med hjemmel i lov nr. 178 af 24. maj 1972 om bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald.

Ud over at foreskrive anmelde- og afleveringspligt med hensyn til kemikalieaffald, der fremkommer på virksomheder m.v., indeholder bekendtgørelsen (§ 4) en forpligtelse for den, der under opbevaring, transport eller bortskaffelse af kemikalieaffald forårsager forurening af grundvandet eller jorden, til at efterkomme kommunalbestyrelsens anvisninger om fjernelse af forureningen.

Såfremt kommunalbestyrelsens anvisning ikke følges, kan kommunalbestyrelsen lade de nødvendige foranstaltninger udføre for vedkommendes regning.

Kemikalieaffaldsbekendtgørelsen er anvendelig på deponeringer, der har fundet sted efter 1. april 1976. Dette er baggrunden for, at nærværende lovforslag er begrænset til at omfatte deponeringer eller henlæggelser af kemikalieaffald, der har fundet sted før denne dato, idet man, for så vidt angår deponeringer og henlæggelser af kemikalieaffald, foretaget efter kemikalieaffaldsbekendtgørelsens ikrafttræden, har et regelsæt, der giver indgrebsmuligheder over for forureningsrisici fra kemikalieaffald.

Loven er anvendelig ved undersøgelser og foranstaltninger, såvel til sikring imod, at kemikalieaffald medfører forurening som til sikring imod, at kemikalieaffald på længere sigt indebærer risiko herfor. Det forudsættes, at der ved vurderingen af, hvorvidt lovens bestemmelser skal finde anvendelse, foretages en vurdering af, hvor væsentlig forureningen eller risikoen er.

Det er uden betydning for lovens anvendelse, om kemikalieaffaldet er anbragt skjult - nedgravet - eller om det er henlagt eller deponeret åbent. Det har endvidere ingen betydning, hvorvidt der er tale om en egentlig deponering, eller om der er tale om spild eller lignende fra en produktionvirksomhed.

Ved deponeringer er lovens anvendelsesområde ikke afhængig af, om der i forbindelse med deponeringen er truffet særlige foranstaltninger til beskyttelse af det omgivende miljø, f.eks. ved overdækninger eller ved anbringelse af affaldet i gruber, beholdere el.lign.

Det bemærkes, at lovens anvendelsesområde er begrænset til deponeringer eller henlæggelser af

kemikalieaffald. Det kan ikke udelukkes, at gamle lossepladser for dagrenovation kan give anledning til grundvandsforurening, og i det omfang, en sådan skyldes selv sporadiske henlæggelser eller spild af kemikalieaffald, vil lovens bestemmelser være anvendelige.

Retningsgivende for afgørelsen af, hvad der skal forstås ved kemikalieaffald, er listen over kemikalieaffald, der er optaget som bilag til miljøministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 17. marts 1976 om kemikalieaffald, men også andre arter er omfattet, når de har skadelige indvirkninger på mennesker eller miljøet. Der skal være tale om affaldsprodukter, der hidrører fra erhvervsmæssig eller anden anvendelse af kemikalier. I forbindelse med produktionsvirksomhed kan der være sket spild eller henlagt rester af »rene« kemikalier. Forureningen af jorden som følge heraf vil også være omfattet af loven.

Specielt for så vidt angår olieaffald bemærkes, at loven ikke tager sigte på dette affald som sådan. De forureningsmæssige problemer, der er knyttet til tilstedeværelsen i jorden af olie eller olieaffald, er reguleret ved miljøministeriets bekendtgørelse nr. 410 af 27. juli 1977 om olieaffald og bekendtgørelse nr. 386 af 21. august 1980 om kontrol med oplag af olie m.v.

Olieaffald kan imidlertid på samme måde som andre affaldsprodukter som f.eks. slagger og flyveaske indeholde rester af kemikalier, der bevirker, at lovens bestemmelser finder anvendelse.

Gældende og tidligere lovgivnings anvendelse på den foreliggende problemstilling er kompliceret. Navnlig tidligere lovgivning er ikke gennemført med det sigte at skulle finde anvendelse på en række af de forureningssituationer, der i dag må konstateres.

De gældende regler i miljøbeskyttelsesloven - sammenholdt med en række faktiske og økonomiske omstændigheder - kan derfor ikke betragtes som særligt egnede til alene at løse opgaven.

Det er derfor fundet nærliggende, at det offentlige i et samarbejde mellem staten, amtskommunerne og kommunerne etablerer en ordning med hensyn til undersøgelser og foranstaltninger. I lovforslaget tages udgangspunkt i en fastlæggelse af de opgaver, der bør påhvile de enkelte myndigheder, således at udgifterne herved i videst muligt omfang også afholdes af de myndigheder, der tillægges opgaven. Omvendt vil de myndigheder, der bidrager økonomisk, herefter have indflydelse på opgavens definition og løsning.